

InfoWyprawa na niedzielę: Dziś poznaj jeziora gmin Kisielice i Lubawa [ZOBACZ ZDJĘCIA]

data aktualizacji: 2021.11.21

Dzisiaj, w ramach 25. InfoWyprawy, podróżnik i popularyzator lokalnych atrakcji z Ławy Krzysztof Zakreta, zaprasza Czytelników portalu na wycieczkę szlakiem akwenów wodnych gmin Kisielice i Lubawa. Wcześniej jednak: słowo uzupełnienia do poprzedniej edycji InfoWyprawy o jeziorach gminy Ława: są nowe ustalenia.

~~galeriaspc~~6757~~

InfoWyprawa, część 25. Poznaj akweny wodne gmin Kisielice i Lubawa

Atrakcje Powiatu Ławskiego w jednej zakładce. Kolejna InfoWyprawa na Infoława, wszystkie w jednej zakładce. Masz w sobie pasję podróżowania, wędkowania, poznawania Powiatu Ławskiego i jego okolic pieszo, rowerem, samochodem, kajakiem czy samolotem, zastanawiasz się, gdzie właśnie ruszyć na wyprawę? Już nie musisz! Wszystkie atrakcje w jednej zakładce InfoWyprawa na Infoława!

<https://www.infoława.pl/infowyprawa>

Niezmiernie miło mi, że temat InfoWyprawy, część 24, czyli o ławskich jeziorach zainteresował nie tylko czytelników, został zauważony również przez dziennikarzy lokalnych mediów. „A skąd ta nazwa, panie Krzysztofie? Bo, szczerze mówiąc, pierwszy raz ją słyszę?” oraz „Krzysztof Zakreta... policzył wszystkie jeziora w okolicy, pieszo czy rowerem przemierzył chyba każdy zakątek powiatu ławskiego...” :). Mało kto by jednak przypuszczał, że po temacie ławskich jezior nastąpi ciąg dalszy, dziś kisielickie i lubawskie jeziora.

Pamiętacie? W gminach Ława doszukałem się 82 akwenów wodnych - to już nieaktualne!

Po analizie dodatkowych dokumentów doszukałem się nieznanych dotychczas nazw akwenów wodnych, a co najbardziej mnie ucieszyło, w gminach Ława doliczyłem się ich teraz 84. Do zestawienia dodałem akweny: Biele Wielkie, Czarne Błoto, Dłużek, Liniak, Lubienko, Łączka, Oczka wodne 2, 3, Silma Martwa, Żabie. Wiecie, gdzie one leżą? Nie? Położenie tych i innych akwenów znajdziecie na załączonych zdjęciach satelitarnych.

W zestawieniu 92 akwenów znalazło się: 8 jezior, do których dochodzi granica gminy Ława (JG): Czerwica, Drwęckie, Gil Wielki, Iłgi, Januszewskie, Płaskie, Popówko, Radomno, czternaście stawów: (S) Bagienka 1, 2, 4, 5, 6, Czarne Błoto, Diabelski Staw, Dziarny oczyszczalnia, oczka wodne 1, 2, 3, Pikus, Pogański Staw, Stawy Dziarnówko, trzy jeziora częściowo leżące w gminie Ława (JC): Jeziorak Duży, Karaś, Kolmowo oraz 12 jezior, które zniknęły z ławskiego krajobrazu z powodu obniżenia wód gruntowych, zarastania lub osuszenia: Bielle Małe, Bielle Wielkie, Eyrol, Lubienko, Muliste, NN, Piekiełko, Silma Martwa, Starzykowskie (Kleiner Peterkau S. i Gross Peterkau S.), Tobe, Trzciniak, Żabie i 12 akwenów wodnych, które zajmują powierzchnię poniżej 1 ha: Bagienka o numerach 1, 2, 4, 6, Czarne Błoto, Gajerek Mały, Gutlinek Mały, Kociołek Mały, Liniak, oczko wodne przy ul. Przemysłowej, Piekiełko, Pikus.

To ile jest obecnie jezior w dwóch gminach (wiejskiej i miejskiej) Ława? 59 (52/7), w tym o powierzchni powyżej 1 ha 54 (47/7).

Miejskie jeziora: Diabła, Ławskie Małe, Ławskie, Jeziorak Duży, Jeziorak Mały, Łabędko, Mułka.

Tabela akwenów wodnych gmin Ława

Objaśnienia:

(RP) - rezerwat przyrody.

(JC) - jezioro, którego linią brzegową przebiega granica gmin.

(JG) - jezioro, przez które przebiega granica gmin.

(N) - obecnie jezioro nieistniejące, istniało w 1921 r.

(N1) - jezioro istniało w epoce kamienia, obecnie istnieją dwa mniejsze jeziora.

(N2) - jezioro istniało w epoce żelaza, obecnie nie istnieje.

NN - nazwa jeziora nieznana, istniało przed 1850 r.

(S) - staw naturalny lub sztuczny.

Bagienko 1./Ława - kolorem oznaczono akwen o powierzchni poniżej 1 ha.

Gr. - Gross: Wielki.

Kl. - Kleiner: Mniejszy.

S. - See: Jezioro.

ha - powierzchnia jeziora w 1921 r.*

*ha** - powierzchnia jeziora w epoce żelaza.*

*ha*** - powierzchnia jeziora w 1960 r.*

/Ława - nazwa miejscowości, w której leży akwen wodny.

k/Ławy - nazwa miejscowości, w okolicy której leży jezioro.

Opracowania 21 szlaków turystycznych mojego autorstwa, które ukazały się na portalu InfoIława.pl wiosną i latem tego roku, dotyczyły głównie atrakcji turystycznych poza miastem Iława. Szlaki te ostatnio uzupełniłem dwiema prezentacjami „Iława, warto zobaczyć” i „Iława, warto zobaczyć. Mała architektura”. Piękno krajobrazowe Powiatu Iławskiego, obfitujące w lasy i akweny wodne skłoniło mnie do przedstawienia kolejnych odcinków - „Akweny wodne” w powiecie iławskim. Ostatni temat dotyczył gminy wiejskiej i miejskiej Iława, nadszedł czas na przedstawienie akwenów wodnych gmin Kisielice i Lubawa.

Czy wiecie, ile jezior jest w gminach Powiatu Iławskiego Kisielice i Lubawa?

Dziś poznacie odpowiedź.

Zacznijmy od definicji.

Jezioro - to naturalny śródlądowy zbiornik wodny, który posiada zagłębienie, tzw. misę jeziorną, w której gromadzą się wody powierzchniowe, którego wielkość zasilania wodą jest większa od jej odpływu i parowania.

Staw - to płytki naturalny lub sztuczny zbiornik wód powierzchniowych pozbawiony strefy głębinowej, na obszarze którego występuje roślinność zakorzeniona.

Gmina Kisielice, dawniej Freystadt

Gmina Kisielice, lekko pagórkowate tereny Pojezierza Iławskiego, kojarzona jest głównie z walorami historyczno-przyrodniczymi. Obszar miejsko-wiejskiej gminy Kisielice 172,86 km² zamieszkuje 6 137 osób. Realizacja cyklu InfoWypraw skłoniła do odpowiedzi na nurtujące nie tylko mnie pytanie: ile jezior jest w gminie Kisielice?

Badając gminę Kisielice, doszukałem się 17 akwenów wodnych. Ciekawostką jest, że w 1872 roku akweny Limża i Łodygowo istniały jako jeziora, w późniejszych latach przekształcono je w stawy hodowlane, stawami są również oczka wodne nr 1, 2, 3, stawy kisielickie. Dwa akweny częściowo leżą w gminie Kisielice (JG): staw Łodygowo, Trupel. Z powodu obniżenia wód gruntowych, zarastania lub osuszenia z iławskiego krajobrazu zniknęło 9 jezior, z kisielickiego tylko jedno: Ziegel Toller.

Ile jest obecnie jezior o powierzchni powyżej 1 ha w gminie miejsko-wiejskiej Kisielice? 10.

W spisie akwenów wodnych uwzględniłem były i obecne nazwy akwenów, powierzchnię, maksymalną głębokość i rodzaj ryb w nich występujących. Mam nadzieję, że ta publikacja zadowoli sympatyków Pojezierza Iławskiego, mieszkańców, turystów, piechurów, biegaczy, rowerzystów, wędkarzy i przewodników turystycznych.

Tabela akwenów wodnych gminy Kisielice

Objaśnienia:

(JC) - jezioro, którego linią brzegową przebiega granica gmin.

(JG) - jezioro, przez które przebiega granica gmin.

(N) - obecnie jezioro nieistniejące, istniało w 1850 r.

(S) - staw naturalny lub sztuczny.

Gr. - Gross: Wielki.

S. - See: Jezioro.

ha* - powierzchnia jeziora w 1850 r.

/Kisielice - nazwa miejscowości, w której leży akwen wodny.

k/Kisielice - nazwa miejscowości, w okolicy której leży akwen wodny.

~~galeriaspc~~6759~~

Gmina Lubawa, dawniej Löbau

Gminy Lubawa to mezoregion fizycznogeograficzny Garbu Lubawskiego, charakteryzujący się małą ilością jezior i lasów, a dużą ilością pól, pagórków, dolin bezodpływowych oraz bruzd erozyjnych, przypominając tereny podgórskie.

Obszar 253,48 km² zamieszkiwany przez 20 958 osób składa się na gminę miejską Lubawa o obszarze 16,84 km², w której zamieszkuje 10 269 osób i gminę wiejską Lubawa z siedzibą w Fijewie o obszarze 236,64 km², w której mieszka 10 689 osób. Realizacja cyklu InfoWypraw tym razem skłoniła do odpowiedzi na nurtujące nie tylko mnie pytanie: ile jezior jest w gminach Lubawa?

Ja już wiem, i tym faktem zamierzam podzielić się z Wami.

W gminach Łąwa doszukałem się 84 akwenów wodnych, jezior powyżej 1 ha - 54, w gminie Kisielice 17 akwenów wodnych, jezior powyżej 1 ha - 10, czyli razem 101 akwenów i jezior, w tym powyżej 1 ha - 64. Badając gminę Lubawa, doszukałem się 18 akwenów wodnych, do brzegu jednego jeziora dochodzi granica gminy Lubawa (JC): Lesiak, dwanaście z nich to stawy: Fijewo, Kazanice 1, 2, 3, Lubstyn, Miejskie Łazienki, Raczek, Sandela 1, 2, 3, Lipy, Rakowice. Z powodu obniżenia wód gruntowych, zarastania lub osuszenia z ławskiego krajobrazu zniknęło 9 jezior, z kisielickiego jedno, z lubawskiego trzy: Gierłoż, Okrąglica, Staw Sandela 3.

Ile jest obecnie jezior o powierzchni powyżej 1 ha w gminach (wiejskiej i miejskiej) Lubawa? 3, (3/0).

Tabela akwenów wodnych gmin Lubawa

Objaśnienia:

(JC) - jezioro, którego linią brzegową przebiega granica gmin.

(N1) - obecnie jezioro nieistniejące, istniało w 2014 r.

(N2) - obecnie jezioro nieistniejące, istniało w 1893 r.

(N3) - obecnie jezioro nieistniejące, istniało w 1910 r.

(S) - staw naturalny lub sztuczny.

S. - See: Jezioro.

/Lubawa - nazwa miejscowości, w której leży akwen wodny.

k/Lubawy - nazwa miejscowości, w okolicy której leży akwen wodny.

~~galeriaspc~~6758~~

Podsumowując,

- w gminach Łąwa są 84 akweny wodne, w tym jezior powyżej 1 ha - 54,
- w gminie Kisielice 17 akwenów wodnych, w tym jezior powyżej 1 ha - 10,
- w gminach Lubawa 15 akwenów wodnych, w tym jezior powyżej 1 ha - 3,
- czyli razem 116 akwenów wodnych, w tym jezior powyżej 1 ha - 67.

Wymyśliłem kiedyś wyprawy biegowe wokół jezior. Sporo jezior wokół przemierzyłem, jako jeden z nielicznych również najdłuższe jezioro Jeziorak. Jest to świetny pomysł na sportowe poznawanie uroków i zakątków Powiatu Ławskiego, gmin Łąwa, Kisielice i Lubawa.

Do zobaczenia na pieszej, biegowej lub rowerowej trasie.

Ciekawostki iławskich, kisielickich i lubawskich akwenów wodnych

- Akwenów wodnych w gminie Iława o powierzchni poniżej 5 ha jest - 29, w gminie Kisielice - 5, w gminie Lubawa - 10.
- Jeziora leżące całkowicie w gminach Iława o powierzchni powyżej 100 ha: Łabędź 308 ha, Starzykowskie ok. 250 ha (N1), Szymbarskie 165,2 ha, Iławskie 154,5 ha, Widłąg ok. 115 ha.
- Jeziora leżące całkowicie w gminie Kisielice o powierzchni powyżej 100 ha: Goryńskie 201,7 ha, Dłużek 100,7 ha.
- Jeziora znajdujące się obecnie w obszarze obecnego Powiatu Iławskiego przez ostatnie 120 lat w wyniku negatywnych działań przyrody, klimatu i człowieka, w przeważającej większości zmniejszyły swą powierzchnię od 20 do nawet 75%, niektóre z nich całkowicie przestały istnieć.
- Jezioro Jasne położone w gminie Iława jest najbardziej przejrzystym jeziorem w Polsce, przezroczystość wody wynosi 15 m.
- Jezioro Jeziorak o powierzchni 3219 ha jest najdłuższym jeziorem w Polsce (27,4 km), szóstym jeziorem w Polsce pod względem powierzchni, z jedną z największych wysp w Polsce - Wielką Żuławą (84,2 ha), jest połączone Kanałem Iławskim, Kanałem Elbląskim i przekopem Mierzei Wiślanej z Morzem Bałtyckim.
- Jezioro Widłąg po II wojnie światowej zmieniło nazwę na zatoka Widłąg - Jezioraka.
- Najgłębsze jeziora w gminie Iława: Urowiec 31,8 m, Szymbarskie 25,1 m, Czyste 22 m, Łąckie 20 m, Jasne 19,8 m, w gminie Kisielice: Dłużek 14,9 m, Goryńskie 9,9 m, w gminie Lubawa: Zwiniarz 5,5 m.
- Najpopularniejsze ryby w jeziorach gminy Iława: płoć, lin, szczupak, okoń, karaś.
- Najwięcej stawów jest w gminach iławskich - 14, lubawskich - 12, Kisielice - 6.
- Największe jeziora w gminie Iława: Jeziorak 3219 ha, Łabędź 308 ha, w gminie Kisielice: Trupel 303,63 ha, Goryńskie 200,1 ha, w gminie Lubawa: Zwiniarz 53,7 ha, Rakowickie 8,5 ha.
- Największym stawem w Powiecie Iławskim, znajdującym się w gminie Kisielice, jest dawne jezioro, obecnie staw Łodygowo o powierzchni 137 ha.
- Rezerваты przyrody obejmują jeziora: Czerwica, Drwęckie, Iłgi, Jasne i Luba, Karaś.

Do InfoWyprawy nr 25 opracował: Krzysztof Zakreta, Iława, 2021 r.

Zdjęcia: z archiwum podróżnika.

Źródło:

<https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/66004-infowyprawa-na-niedziele-dzis-poznaj-jeziora-gmin-kisielice-i-lubawa-zobacz-zdjecia>